

מועד חשוון תשפ"ג

בס"ד

מבחן בהלכות אבן העזר
ט"ו חשוון תשפ"ג

הוראות לנבחן:

- יש לנמק כל תשובה ולציין את כל המקורות. תשובה שאינה מנומקת ומפורטת, לא תתקבל. אולם, אין להאריך שלא לצורך ושלא לעניין.
- יש לענות על 13 שאלות מתוך 18 שאלות.
- יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
- שאלה המחולקת למספר חלקים, אף תשובתה תהיה מחולקת כך. אין להשיב על כל חלקי השאלה יחדיו. (כל סעיף בשורה חדשה!)
- לתשומת לבכם: דפי טיוטא לא ייבדקו.
- יש לכתוב בכתב יד קריא וברור, כתב שאינו קריא, לא ייבדק.
- חובה לענות על 13 מתוך 18 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 13 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 13 התשובות שמבקש לבדוק.
- אין לכתוב את שם הנבחן או סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. בחינה שימצא עליה סימן מזהה- הבחינה לא תיבדק! והנבחן יוזמן לוועדת משמעת.

בהצלחה!

1. אלמנת עיסה

משפחה שנתערב בה אחד מהחששות דלהלן: האם האלמנה או בתה, מותרות לכהונה או לישראל! הסבר היטב שיטות הראשונים.

א. ספק חלל

ב. חלל ודאי

ג. ספק ממזר

ד. ממזר ודאי

2. דין כיעור

א. לאחר שבית הדין קיבל עדות על מעשה כיעור של האשה בהחלטתו האם יפסוק: מצוה לגרש, חייב לגרש, כופין לגרש?

ב. האם מותר לגרש אשה בעל כרחו לאחר מעשה כיעור?

ג. מה הדין כשאחד מעידי הכיעור אינו זוכר את התאריך בו נעשה הכיעור? מה שיטת הרא"ש?

עמ' 1 מתוך 4

3. היתר נישואין

האם מותרים להינשא זה לזה במקרים דלהלן:

- א. אדם באשת חמיו, וחמיו באשת חתנו?
- ב. קידש אישה בתנאי ולא התקיים התנאי, או שגירש אשתו מחמת קול בעלמא, האם מותר באחותה?
- ג. נשא אישה בנישואין אזרחיים וגירשה, האם מותר באחותה בחייה?

4. היתר עגונה

האם בית הדין יקבל עדות להתיר אשה מבעלה במקרים דלהלן:

- א. עד החשוד על העריות?
- ב. בעלי תשובה?
- ג. ישראל או עבד שאמר הרגתיו?
- ד. גוי במסל"ת מפי גוי ספק מסל"ת?

5. ספיקות בקידושין

- א. זרק לה כסף קידושין בתוך ד"א ברשות הרבים, האם מקודשת? ומה הדין בכה"ג בגירושין?
- ב. הייתה עומדת ברשות של שניהם וזרק מדעתה?
- ג. זרק לה קידושין לתוך חיקה ולא לקחה ושתקה?

6. החזרת נדוניה

- אב שנתן לביתו סך נדוניה ומתה האשה בשנה הראשונה או לאחר כמה שנים מה הדין במקרים דלהלן:
- א. תובע האב להחזיר את סך הנדוניה? (הבא לפחות שתי מנהגים)
 - ב. בהתאם לתשובה אות א', האם יכול האב להוציא צו עיקול נכסים שלא יוכל הבעל למכור מכספי הנדוניה?
 - ג. הבעל רוצה לקזז הוצאות מזונה ורפואתה וצדקות ותהילים שנאמרו לרפואתה?

7. הסכם קדם נישואין

- זוג הרוצה לחתום על הסכם קדם נישואין הכולל א. סידור ענינים כספיים במקרה שיתגרשו ב. במקרה שאחד הצדדים מעונין להתגרש השני לא יעכבו יותר מ-90 יום ואם יעכבו ישלם 500 ₪ עבור כל יום עכוב.
- א. האם יש בעיה הלכתית בחתימה על הסכם זה?
 - ב. מהו הזמן הטוב ביותר לחתימת וקנין הסכם ממון, ומדוע? הסבר היטב.

עמ' 2 מתוך 4

8. צו עיקול

- א. בית הדין פסק לחייב את האיש במלא הכתובה, ומבקשת האשה להוציא צו עיקול לגביית הכתובה, האם בית הדין יאשר זאת ומדוע?
- ב. בית הדין חייב את האב בסך 5,000 ₪ עבור מזונות ילדיו בגילאים 15-8-5 כולל מדור והוצאותיו עד הגיעם לגיל 18, האשה מבקשת להוציא צו עיקול על נכסי האב שלא יבזבזם, האם בית הדין יקבל בקשתה?

9. קדימות בגביה

- א. מי שמת והניח קרקעות וחייב כתובת אשתו, חובות בשטר או בע"פ, חוב למס הקהילה, חוב לרופאיו ותרופות מי קודם בגביה?
- ב. מה קודם בחובות הנ"ל אם הניח מטלטלין ולא קרקעות?
- ג. מה הדין שאחד מבעלי חובות תפס?

10. גט וכתובה

- איש ואשה שהופיעו בבית הדין, האשה אומרת שאינה מוכנה להתגרש עד שישלם לה את כתובתה האם טענתה טענה? **פרט היטב!**

11. טעויות בגט

מה הדין במקרים דלהלן לכתחילה ובדיעבד:

- א. שי"ן ועי"ן שהיודין ויו"ד שבצדי"ק לא נוגעים בבסיס?
- ב. כתב זמן מאוחר?
- ג. שינה מקום העמידה או שם של נהר?

12. פיסול בגט

- א. במקום שנפסק "הגט בטל" ומתה האשה מי יורשה?
- ב. במקום שנפסק "ואם נשאת לא תצא" מה הדין אם נתארסה או נשאת במזיד או התרו בה שלא תינשא ועברה ונשאת?

13. סדר הגט

מה הדין בנידונים דלהלן:

- א. האם מותר לסופר או לדיין ליטול שכר עבור עשית גט? (הסבר היטב שורש המחלוקת ונפק"מ).
- ב. האם יש צורך בסידור גט הרכב מלא של ג' דינים? **פרט!**
- ג. גט שנכתב על ידי שני סופרים?
- ד. האם יש צורך לקפל את נייר הגט במסירה לאשה ומדוע?

עמ' 3 מתוך 4

14. סדר חליצה

מה הדין במקרים דלהלן:

- א. האם ניתן לקבוע מקום בלילה?
- ב. באלו מקרים צריכה לחזור על כל האחים ומתי לא?
- ג. האם היבם צריך לראות את הרוק?
- ד. כיצד בית הדין בודקין אם החולץ איטר רגל?

15. יבום וחליצה

מי שמת והניח אשתו מעוברת, האם חייבת יבום או חליצה במקרים דלהלן:

- א. הפילה בחודש השמיני בוודאות?
- ב. נולד חי ומת לאחר כמה שעות?
- ג. אין ידוע לכמה נולד ומת תוך לי יום או ביום לי או לאחר לי יום.
- ד. אומרת האשה שכלו לו חדשיו האם נאמנת.

16. מקום היבום או החליצה

במצות יבום מי נגרר למקום היבום או החליצה, במקרים כדלהלן:

- א. מהו הכלל הבסיסי בדין זה?
- ב. היבם גר בחו"ל והיבמה בארץ ישראל?
- ג. גרים באותה עיירה או בני עיירות שונים ועבר היבם לגור בעיירה אחרת ולא קבע מקומו במקום החדש?

17. אונס ומפתה

- א. הנטען על הפנויה, האם יכנוס או לא. ובאיזה אופן מצוה לכנוס?
- ב. הטוענת על אחד שהתחייב לה באתן האם חייב שבועה?
- ג. פנויה שילדה וטוענת מפלוני הוא ותובעת מזונות, האם יכולה לחייבו שבועה?

18. אסורה לבועל

האם האישה אסורה לבועל במקרים דלהלן:

- א. גוי שהתגייר?
- ב. קטן בגיל 10?
- ג. חרש או שוטה?
- ד. בועל שני?
- ה. אחות אשתו וגירש הבועל את אחותה ומתה?

* * * * *

הוצאה

עמ' 4 מתוך 4